

EKONOMIKA ŠKOLSTVÍ V ZAHRANIČÍ 2016

Výběrová rešerše z Pedagogické bibliografické databáze obsahuje záznamy článků zaměřených na ekonomiku školství v zahraničí excerpovaných z českých a zahraničních pedagogických časopisů vydaných v roce 2016. Plné texty článků lze objednat na adrese: studovna@npmk.cz.

1.

Brexit, nein danke / [Brexit, ne, děkuji] / Kristina Moorehead – ger

In: DUZ Magazin -- ISSN 1613-1290 -- Roč. 72, č. 2 (2016), s. 24-27.

Informace o britském školství, o poplatcích za vysokoškolské studium, rozpočet vysokých škol. Společná filozofie evropských vědeckých a vzdělávacích programů. Argumentace pro setrvání Velké Británie v EU: britské univerzity potřebují zahraniční studenty a vědce i evropskou finanční podporu. Profit ze studijních poplatků zahraničních studentů pro britské hospodářství. Jako země stojící mimo EU by Británie nebyla pro unijní země perspektivním partnerem - negativní příklad Švýcarska, které na základě referenda r. 2014 zavedlo přísnější imigrační zákon (v důsledku něho byla přerušena řada společných mezinárodních výzkumných projektů, stagnuje zde Erasmus).

vysoké školství ; vysokoškolské studium ; univerzita ; studijní poplatky ; rozpočet na vzdělání ; vědecká činnost ; vzdělávací program ; zahraniční student ; vědec ; mezinárodní spolupráce ; mezinárodní výměna ; ekonomika školství ; přistěhovalectví ; zákon ; Erasmus ; Velká Británie ; Švýcarsko ; Evropská unie ; referendum ; 2014

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/450649>

2.

Early central regulation, slow financial participation : relations between primary education and the Dutch state from +- 1750 - 1920 [Raná centrální regulace, pomalá finanční účast : vztahy mezi základním školstvím a holandským státem v letech +- 1750 - 1920] / Dick van Gijlswijk – eng

In: Paedagogica historica -- ISSN 0030-9230 -- Roč. 52, č. 4 (2016), s. 364-379.

Zhoršující se ekonomická situace v Holandské republice v 18. století přiměla politiky k tomu, aby přijali opatření proti tomuto trendu. Začali zakládat školy pro

chudé, které často stát plně financoval. Později přešlo jejich financování na provincie a komunity. Po r. 1848 začali nábožensky založení politikové propagovat soukromé školy, protože podle jejich názoru byly veřejné ve výuce příliš neutrální. Na počátku 20. století převzal hlavní roli ve financování škol stát, přesto však na ně nezískal monopol. Náklady na vzdělávání ale strmě vzrostly.

školství ; financování ; historické hledisko ; základní školství ; církevní škola ; vláda ; stát ; Nizozemsko ; 1750-1920

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/451596>

3.

The Impact of Market-Driven Higher Education on Student-University Relations : Investing, Consuming and Competing [Dopad tržně orientovaného vysokého školství na vztahy mezi studentem a univerzitou : investice, nároky a soutěžení] / Michael Tomlinson -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Higher education policy -- ISSN 0952-8733 -- Roč. 29, č. 2 (2016), s. 149-166.

Článek zkoumá způsoby, jak stále více tržně zaměřená oblast vysokého školství ve Velké Británii formuje přístup a odpovědnost studentů k vysokoškolskému vzdělávání. Současná vysokoškolská politika formuje vysoké školství jako soukromé zboží, které do značné míry generuje soukromé výhody. Dominantní tržně řízené rozpravy kolem investic, konzumerismu, zaměstnatelnosti a soutěže ukazují na rozsáhlé obavy mezi současnými studenty, které jsou umocněny případným nárokem na zvýšený finanční příspěvek na studium. Studie vychází z kvalitativní národní a institucionální analýzy a individuálních rozhovorů se 68 studenty ze sedmi britských univerzit v roce 2012.

vysoké školství ; univerzita ; ekonomika školství ; ekonomické podmínky ; investice ; trh ; finanční zdroje ; marketing ; školská politika ; postoj studenta ; studijní poplatky ; Velká Británie ; tržní ekonomika ; 2012

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/451312>

4.

Making mass schooling affordable : in-kind taxation and the establishment of an elementary school system in Sweden, 1840 - 1870 [Vznik masového vzdělávání pro všechny : věcné danění a vznik systematického základního vzdělávání ve Švédsku v letech 1840 - 1870] / Johannes Westberg – eng

In: Paedagogica historica -- ISSN 0030-9230 -- Roč. 52, č. 4 (2016), s. 349-363.

Význam věcného zdanění a věcných plateb pro založení systematického základního školství ve Švédsku v letech 1840 - 1870. Historický výzkum ve dvanácti venkovských školách ve Švédsku týkající se platů učitelů, vytápění a výstavby školních budov ukázal, že v dané oblasti (kraj Sundsvall) dobře fungoval systém věcných transakcí (bez použití peněz, ve formě výměny zboží či služeb). Díky němu mohl v oblasti začít fungovat vypracovaný systém základního školství a vzdělávání se stalo přístupné všem. Vláda povolila i financování škol z místních zdrojů, a to v peněžní výši obvyklé pro danou oblast. Toto zjištění nepotvrzuje dosavadní domněnku, že dostupné školství vzniklo jako výsledek modernizace společnosti.

školství ; financování ; základní školství ; přístupnost vzdělání ; systém výchovy a vzdělávání ; ekonomické podmínky ; ekonomika školství ; historické hledisko ; historický výzkum ; Švédsko ; daně

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/451573>

5.

Profession, performance, and policy : teachers, examinations, and the state of England and Wales, 1846 - 1862 [Profese, výkon a politika : učitelé, zkoušky a Anglie a Wales v letech 1846 - 1862] / Andrew T. Knudsen -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Paedagogica historica -- ISSN 0030-9230 -- Roč. 52, č. 5 (2016), s. 507-524.

Pokud historikové pátrají po roli zkoušek ve viktoriánské Anglii a Walesu, většinou se zaměří na Revidovaný zákoník z r. 1862. Tento zákoník je znám díky svému ustanovení, že učitelé ve veřejných školách budou placeni podle svých výsledků. Státní peníze na rozvoj škol, ale i na platy učitelů, začaly být přidělovány podle dodržování školní docházky a podle způsobilosti žáků postoupit do dalšího ročníku na základě znalostí ze čtení, psaní a aritmetiky. Co znamenaly zkoušky pro hodnocení učitele, jak vypovídaly o jeho profesionalitě a jak se zkoušky postupně staly akreditovaným nástrojem moderního britského školství. Článek dále informuje o tom, jak anglický stát v průběhu 19. století zkoušky a jejich výsledky strukturoval, aby posloužily pro hodnocení profesionálního statutu učitele v rámci tehdejších priorit země.

učitel ; veřejná škola ; plat ; hodnocení žáka ; hodnocení učitele ; působení ; historické hledisko ; role učitele ; učitelství ; zkouška ; školská legislativa ; dějiny školství ; Anglie ; Wales ; století 19

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/452977>

6.

Schooling for all via financing by some : perspectives from early modern and Victorian England [Školství pro všechny díky financím jen od některých : situace v Anglii v raném novověku a ve viktoriánské době] / David Mitch – eng

In: Paedagogica historica -- ISSN 0030-9230 -- Roč. 52, č. 4 (2016), s. 325-348.

Článek nabízí historický pohled na financování veřejného školství v Anglii. Vzdělávací filantropie je známa zejména v případě náboženských institucí. Na druhé straně vlastníci půdy, kteří díky ní zbohatli, neměli zájem podporovat veřejné školství jinde, než ve své (bohaté) oblasti. Vystává otázka, zda vzdělávací filantropie měla napomáhat celé společnosti nebo pouze tomu, kdo ji nabízel. Podpora veřejného školství v Anglii od středověku do viktoriánské éry. Od 30. let 19. století se začíná prosazovat státní podpora školství. Kontrola financování škol ze strany církví i sekulárních organizací. Stručné srovnání se situací v tehdejší Evropě.

financování ; školství ; historické hledisko ; náboženská organizace ; stát ; veřejná škola ; komparace ; Anglie ; Evropa

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/451557>

7.

The State of Higher Education in the United States [Stav vysokého školství v USA] / Bryon Lee Grigsby – eng

In: Comenius : journal of Euro-American Civilization -- ISSN 2333-4142 -- Roč. 3, č. 2 (2016), s. 241-249.

Přehled současného stavu vysokoškolského vzdělávání v USA. Definice různých typů existujících vzdělávacích institucí, rozdíly mezi veřejnými a soukromými neziskovými institucemi na jedné straně a ziskovými institucemi na straně druhé. Demografické změny a měnící se přístupy federální vlády a vlád amerických států k financování vysokého školství. Některé nedostatky (např. nesoulad mezi náklady na vysokoškolské vzdělání a jeho hodnotou z pohledu veřejnosti).

Moravian College jako příklad soukromé liberální vysokoškolské instituce reflektující demografické, ekonomické a legislativní změny v americkém vysokém školství.

vysoké školství ; vysoká škola ; vysokoškolská instituce ; financování ; vládní politika ; náklady na vzdělání ; vysokoškolské vzdělání ; hodnota ; Moravian College ; Spojené státy americké

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/455152>

8.

Uni mit Geld-zurück-Garantie [Univerzita se zárukou vrácení peněz] / Annette Birschel – ger

In: DUZ Magazin -- ISSN 1613-1290 -- Roč. 72, č. 7 (2016), s. 22-23.

Svobodná univerzita Brusel (VUB) jako první státní evropská univerzita na akciovém trhu. Autorka článku hodnotí tento finanční krok a zabývá se i obavami, zda nepovede k privatizaci vysokého školství. Vyjádření rektora univerzity, který obhajuje postup školy – předchozí dlouhodobé finanční potíže, drastické škrty ze strany belgické vlády, ohrožení rozvoje a kvality výuky. Údaje o specifice obchodování i prvním zisku univerzity a jeho plánovaném rozdělení (výstavba studentských kolejí a kulturního centra, vytvoření střediska pro zahraniční studenty, střediska pro inovaci výuky a vybudování plaveckého bazénu).

univerzita ; vysokoškolské studium ; financování ; finanční zdroje ; rektor ; kvalita vyučování ; kolej ; kulturní středisko ; zahraniční student ; inovace ve vzdělávání ; plovárna ; Brusel ; akcie

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/451546>

9.

Unter Beobachtung [Pod dohledem] / Sebastian Becker – ger

In: DUZ Magazin -- ISSN 1613-1290 -- Roč. 72, č. 4 (2016), s. 26-29.

Polská pravicová vláda se politicky odcizuje Evropě. Změny se zatím nedotkly vysokoškolského vzdělávání a vědy. Údaje o výdajích na výzkum a vývoj. Polsko dává na vědu a výzkum jen 0,9 % hrubého domácího produktu a je pod průměrem EU o dvě procenta. Srovnání: Maďarsko podporuje vědu a výzkum 1,4 %, Česká republika 1,9 %, Německo 2,8 % HDP (údaje za rok 2013). Tlak na zvýšení

financování vědy a výzkumu. Plán polského ministerstva pro vědu dosáhnout financování ve výši 1,7 % HDP. Vládní projekt StartInPoland: ustavení skupiny odborníků, která bude rozvíjet spolupráci mezi obchodními a výzkumnými institucemi. Cílem projektu je vytvořit polskou obdobu Silicon Valley: místo podnikání nových inovativních mladých polských firem se zatím hledá – uvažuje se o Vratislavi, Krakovu nebo Poznani. Schopnost konkurence v mezinárodním měřítku.

politika Evropské unie ; vysokoškolské studium ; věda ; náklady na vzdělání ; výzkumné středisko ; obchod ; spolupráce ; výzkum ; inovace ; výzkumná politika ; Polsko

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/451167>

10.

Vliv poplatků za delší studium na prodlužování vysokoškolského studia v České republice = Impact of Fees for Excessive Study Duration on Time to Degree on Universities in the Czech Republic / Tomáš Fliegl -- cze --
Obsahuje bibliografické odkazy

In: Aula : revue pro vysokoškolskou a vědní politiku -- ISSN 2533-4433 -- Roč. 24, č. 1 (2016), s. 4-28.

Poplatky za delší vysokoškolské studium jsou finančním nástrojem, jehož smyslem je regulace zbytečného prodlužování doby studia. Příspěvek přináší přehled zemí, v nichž je délka studia nějakým způsobem regulována, a výsledky studií, které zjišťovaly efektivitu použitých finančních nástrojů (jedná se o Norsko, Finsko, Itálii a SRN). Představuje data, metody, design a výsledky výzkumu, který se zabýval efektivitou uvedeného finančního nástroje v podmínkách českého vysokého školství. Výzkum zjišťoval vliv výše poplatků za delší studium na skutečnou délku studia a informovanost studentů o poplatkové politice.

studijní poplatky ; délka studia ; vysokoškolské studium ; zahraničí ; výzkum ; výsledek výzkumu ; Česká republika ; Finsko ; Norsko ; Itálie ; SRN ; prodloužení studia

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/454521>